

EURÓPSKY PARLAMENT

2004

2009

Dokument na schôdzu

16.4.2008

B6-0148/2008

NÁVRH UZNESENIA

ktorý na základe vyhlásení Rady a Komisie

v súlade s článkom 103 ods. 2 rokovacieho poriadku

predkladajú Martin Schulz, Pasqualina Napolitano, Marie-Arlette Carlotti, Gabriela Crețu, Manuel António dos Santos, Edite Estrela, Claudio Fava, Erika Mann, Raimon Obiols i Germà, Sérgio Sousa Pinto a Luis Yañez-Barnuevo García

v mene skupiny PSE

o 5. samite EÚ – LAK v Lime

Uznesenie Európskeho parlamentu o 5. samite EÚ – LAK v Lime

Európsky parlament,

- so zreteľom na vyhlásenia, ktoré boli prijaté v tento deň v súvislosti so štyrmi samitmi vedúcich predstaviteľov štátov a vlád krajín Latinskej Ameriky a Karibiku (LAK) a Európskej únie (EÚ), ktoré sa následne konali v Riu de Janeiro (28. a 29. júna 1999), Madride (17. a 18. mája 2002), Guadalajare (28. a 29. mája 2004) a vo Viedni (12. a 13. mája 2006),
 - so zreteľom na spoločnú správu z 13. schôdze ministrov skupiny z Ria a Európskej únie, ktorá sa konala 20. apríla 2007 v Santo Domingu (Dominikánska republika),
 - so zreteľom na spoločnú správu zo schôdze ministrov o dialógu zo San José medzi trojkou Európskej únie a ministrami krajín Strednej Ameriky, ktorá sa konala 19. apríla 2007 v Santo Domingu (Dominikánska republika),
 - so zreteľom na záverečný akt 17. medziparlamentnej konferencie Európskej únie a krajín Latinskej Ameriky, ktorá sa konala 14., 15. a 16. júna 2005 v Lime,
 - so zreteľom na uznesenie z 15. novembra 2001 o globálnom združení a spoločnej stratégii pre vzťahy medzi Európskou úniou a Latinskou Amerikou¹ a na uznesenie z 27. apríla 2006 o rozšírenej spolupráci medzi Európskou úniou a Latinskou Amerikou,
 - so zreteľom na uznesenia Euro-latinskoamerického parlamentného zhromaždenia z 20. decembra 2007,
 - so zreteľom na článok 103 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže je viac ako kedykoľvek v minulosti potrebné pokračovať v prehľbovaní strategického partnerstva medzi oboma regiónmi proklamovaného počas štyroch predchádzajúcich samitov,
- B. keďže je ešte treba urobiť veľký kus práce tak v politickej a bezpečnostnej oblasti, ako aj v oblastiach týkajúcich sa obchodných, sociálnych a rozpočtových aspektov partnerstva, aj keď sa na tomto poli dosiahol veľký pokrok,
- C. keďže strategické partnerstvo musí umožniť väčšie zblíženie spoločností, zvýšiť úroveň sociálneho rozvoja a rozhodným spôsobom prispieť k radikálnemu zníženiu chudoby a sociálnej nerovnosti v Latinskej Amerike, k čomu musí smerovať trvalo udržateľný hospodársky rast zaznamenaný v tomto regióne v posledných rokoch, ako aj obchod, všetky formy pomoci a odovzdávania skúseností v oblasti sociálnej súdržnosti, ktoré môže poskytnúť Európska únia,

¹ Ú. v. ES C 140 E, 13.6.2002, s. 569.

1. opakovane pripomína svoj záväzok podporovať prácu rôznych orgánov v oblasti sociálnej integrácie v Európe a v Latinskej Amerike a urobiť všetko čo je v jeho moci nato, aby samit v Lime predstavoval skutočný pokrok v oblasti strategického partnerstva; vyslovuje poďakovanie spolupredsediťstvu samitu, ktoré zabezpečuje Peru a Slovinsko, slovinskému predsedníctvu Únie, Európskej komisii a Rade Únie za výrazné úsilie v tejto oblasti;

Zásady a priority strategického partnerstva oboch regiónov

2. znovu potvrdzuje svoju podporu dvojstrannému regionálnemu prístupu a uprednostňovaniu strategického partnerstva oboch regiónov ako najlepšieho spôsobu ochrany hodnôt a záujmov partnerov na oboch brehoch Atlantického oceánu;
3. následne pripomína, že je potrebné naďalej uplatňovať vyhlásenie z Madridského samitu v roku 2002 o spoločných hodnotách a stanoviskách oboch regiónov a opakovane potvrdzuje spoločný záväzok podporovať mnohostrannosť, regionálnu integráciu a sociálnu súdržnosť, ktorá bola opakovane potvrdená na samitoch v Guadalajare v roku 2004 a vo Viedni v roku 2006;
4. navrhuje celkovú strategickú víziu partnerstva, ktoré sa nebude obmedzovať len na ojedinelé návrhy alebo akcie, a ktorého konečným cieľom je vytvorenie euro-latinskoamerického priestoru globálneho medziregionálneho partnerstva do roku 2012 a realizácia skutočného strategického partnerstva v politickej, hospodárskej, sociálnej, kultúrnej oblasti, ako aj spoločné úsilie o trvalo udržateľný rozvoj;
5. odporúča, aby partnerstvo v politickej a bezpečnostnej oblasti vychádzalo z pravidelného odvetvového a účinného politického dialógu a z euro-latinskoamerického charty pre mier a bezpečnosť, ktorá by v súlade s Chartou OSN umožnila spoločne vypracovať politické, strategické návrhy, ako aj návrhy v oblasti bezpečnosti;
6. zdôrazňuje, že nato, aby obidve strany ťažili z obchodných a hospodárskych vzťahov medzi partnermi, je potrebné, aby:
 - prispievali k rôznorodosti a modernizácii latinskoamerických vnútroštátnych výrobných prostriedkov, ktoré sú ešte stále veľmi závislé od malej skupiny vývozných produktov, pričom mnohé z nich sú len prvotné výrobky alebo polotovary, prostredníctvom takých technologických alternatív, ktoré budú účinné, ako je tvorba pracovných miest a rast príjmov domácností;
 - postúpili zo striktno obchodnej úrovne na hospodársku úroveň a zohľadnili asymetrie hospodárstiev oboch regiónov a kládli nevyhnutný dôraz na sociálnu oblasť a oblasť životného prostredia vrátane plánov na prenos ekologicky čistých technológií a na zaškoloňovanie v tejto oblasti, a to nielen prostredníctvom zmiešaných investícií medzi oboma regiónmi, ale aj zriadením systémov spoločnej produkcie;
 - trvali na dôležitosti zachovania zásady právnej istoty a potreby vytvoriť trh, ktorý je vhodný a priaznivý pre investície;
 - zohľadňovali rozdielne úrovne relatívneho rozvoja, čo znamená, že EÚ by mala uplatňovať osobitný diferencovaný prístup, najmä ku krajinám s nižšou úrovňou hospodárskeho a sociálneho rozvoja;

- stimulovali latinskoamerickú integráciu;
- 7. súhlasí s programom samitu v Lime a víta skutočnosť, že kladie dôraz na dva dôležité aspekty: otázky týkajúce sa chudoby, nerovnosti a integrácie na jednej strane; trvalo udržateľný rozvoj a témy súvisiace so životným prostredím, zmenou klímy a energiou na druhej strane;
- 8. pripomína, že rýchly rozvoj Euro-latinskoamerického parlamentného zhromaždenia (EuroLat) po predchádzajúcom samite vo Viedni predpokladá, vzhľadom na jeho úlohu parlamentného orgánu strategického partnerstva, posilnenie demokratickej legitímnosti partnerstva a jeho inštitucionálny rámec, ktorý zahŕňa funkcie, ako sú diskusia, kontrola a monitorovanie otázok týkajúcich sa strategického partnerstva, ktoré vyplývajú z právomoci zhromaždenia;
- 9. odporúča samitu v Lime, aby znovu potvrdil oddanosť EÚ a LAK zásadám a hodnotám pluralistickej a zastupiteľskej demokracie, slobode prejavu a tlače, dodržiavaniu ľudských práv a odsúdeniu všetkých foriem diktatúry a autoritatívnosti;

Spoločné akcie s cieľom dosiahnuť účinnú mnohostrannosť

- 10. zdôrazňuje výhody, ktoré spoločná oddanosť mnohostrannosti môže priniesť euro-latinskoamerickým partnerom, ktorí sami o sebe predstavujú viac ako miliardu osôb, tretinu členských štátov OSN a viacej ako štvrtinu svetového obchodu;
- 11. navrhuje, aby strategické partnerstvo vychádzalo z realistických cieľov a spoločných programov inšpirovaných spoločnou voľbou mnohostrannosti (Kjótsky protokol, Medzinárodný trestný súd, boj proti trestu smrti a proti terorizmu, základná úloha systému Organizácie Spojených národov atď.);
- 12. odporúča, aby sa podnikli spoločné kroky vo všetkých oblastiach a na fórach, kde sa jednoznačne prelínajú spoločné zásady, hodnoty a záujmy vrátane spoločného mieru a systému bezpečnostnej politiky, ktoré sú usporiadané v rámci Organizácie Spojených národov, ochrany ľudských práv, politik na ochranu životného prostredia, rozvoja, účasti občianskej spoločnosti na procese celosvetového demokratického riadenia a medzinárodnej reformy finančného systému a jeho medzinárodných inštitúcií (Svetová banka, Medzinárodný menový fond);
- 13. zdôrazňuje, že mnohostranný prístup je najvhodnejším spôsobom, ako čeliť spoločným hrozbám a výzvam, ktoré postihujú euro-latinskoamerických partnerov, ako sú napríklad boj proti terorizmu, obchodovaniu s drogami, organizovanému zločinu, korupcii a praniu špinavých peňazí, obchodovaniu s ľuďmi vrátane nezákonného prisťahovalectva, boj proti zmene klímy alebo otázky spojené s energetickou bezpečnosťou;
- 14. opakovane zdôrazňuje svoje presvedčenie o tom, že boj proti terorizmu je potrebné viesť tak, aby sa zaručilo prísne dodržiavanie ľudských práv, občianskych slobôd a právneho štátu; žiada bezpodmienečné a okamžité prepustenie všetkých osôb zadržovaných v Kolumbii a predovšetkým chorých osôb; domnieva sa, že zajatci sa musia prepustiť na slobodu na základe jednostranného rozhodnutia Revolučných ozbrojených síl Kolumbie (FARC) alebo akejkolvek inej organizácie zodpovednej za ich únos, alebo v prípade, ak

tak neurobia, v kontexte dohody o naliehavej humanitárnej výmene;

15. podporuje opätovne potvrdené rezolúcií Organizácie Spojených národov a uznesení samitu EÚ a LAK, ako aj uznesení tohto Parlamentu, v ktorých sa odmietajú všetky opravné opatrenia, ako napríklad opatrenia obsiahnuté v ustanoveniach exteritoriálneho práva, ktoré sú v dôsledku svojho unilaterálneho a exteritoriálneho charakteru v rozpore s medzinárodným právom, narúšajú obchod medzi euro-latinskoamerickými partnermi a ohrozujú ich spoločné záväzky na podporu mnohostrannosti;

Rozhodujúci impulz pre regionálnu integráciu a pre dohody o partnerstve

16. domnieva sa, že uzavretie a účinné uplatňovanie úplných, ambiciózných a vyvážených dohôd o partnerstve medzi EÚ a štátmi Latinskej Ameriky, ktoré by prispievali k dodržiavaniu ľudských, ekonomických a sociálnych práv obyvateľov, ako aj k spoločnému trvalo udržateľnému rozvoju a znižovaniu sociálnych nerovností, a to ako doplnková forma k mnohostrannosti WTO, predstavujú strategický cieľ v medzinárodnom kontexte, ktorý je stále prepojenejší a vyznačuje sa hospodárskym rastom, vznikom nových hospodárskych mocností a narastajúcimi svetovými hrozbami;
17. za týmto účelom navrhuje, aby sa v hospodárskej a obchodnej oblasti vytvorili euro-latinskoamerické zóny globálneho medziregionálneho partnerstva založené na modeli, ktorý je zlučiteľný s WTO a regionalizmom, a ktorý by sa realizoval v dvoch etapách:
 - a) v prvej fáze by sa čo najskôr mali ukončiť rokovania o dohode o medziregionálnom partnerstve medzi EÚ a krajinami Mercosuru, EÚ a Andským spoločenstvom a EÚ a Strednou Amerikou a mali by sa prehĺbiť už existujúce dohody medzi EÚ a Mexikom a EÚ a Čile;
 - b) v druhej fáze, ktorá by sa mala realizovať do roku 2012, sa činnosti zamerajú na dosiahnutie dohody o globálnom medziregionálnom partnerstve, ktorá poskytne právnu a inštitucionálnu podporu a zemepisné pokrytie rôznych aspektov strategického partnerstva, a ktorá zohľadní voľný pohyb osôb a obchod medzi oboma regiónmi prostredníctvom prehĺbenia dohôd o integrácii v Latinskej Amerike a procesu partnerstva Únie so všetkými krajinami a regionálnymi skupinami;
18. navrhuje, aby samit v Lime žiadal vypracovať štúdiu o realizovateľnosti dohody o globálnom medziregionálnom partnerstve s cieľom vytvoriť navrhovanú zónu globálneho partnerstva;

K programu samitu v Lime v súvislosti s odstraňovaním chudoby, nerovností a vylúčenia

19. žiada, aby sa na samite v Lime zahrnulo do tohto programu prijatie určitého radu jasných, konkrétnych a kontrolovateľných záväzkov vo všetkých týchto oblastiach, ktoré môžu dať nový impulz strategickému partnerstvu a podstatným spôsobom zlepšiť životnú úroveň občanov na oboch brehoch Atlantického oceánu; odporúča, aby sa venovala osobitná pozornosť zníženiu sociálnych nerovností a integrácie skupín, ktoré sa v súčasnosti ocitli na okraji spoločnosti a sú im odopierané niektoré možnosti, najmä pokiaľ ide o domorodé obyvateľstvo;

20. domnieva sa, že je nevyhnutné, aby oba regióny zahrnuli do všetkých svojich spoločných činností a programov cieľ dosiahnuť trvalú sociálnu súdržnosť; potvrdzuje, že euro-latinskoamerickí partneri pracujú na spoločnom solidárnom projekte, v rámci ktorého trhové hospodárstvo a sociálna súdržnosť nie sú v protiklade, ale sa vzájomne dopĺňajú;
21. odporúča, aby program v Lime v časti, ktorá je venovaná odstraňovaniu chudoby, nerovností a vylúčenia, obsahoval konkrétne opatrenia, ako sú:
- zavedenie spoločných krokov na dosiahnutie rozvojových cieľov milénia do roku 2015;
 - využitie nástroja na financovanie rozvojovej spolupráce Únie, ktorá sa prispôbi skutočným miestnym potrebám tak, aby vo veľkej miere zahrňovala rýchlo sa rozvíjajúce krajiny alebo krajiny s priemernými príjmami, pre ktoré má osobitný význam spolupráca v technickej oblasti, v oblasti vysokoškolského vzdelávania, inovácie a hospodárstva;
 - postupné využívanie zdrojov z finančného nástroja Únie na podporu demokracie a ľudských práv, na pomoc a programy určené na zlepšovanie verejnej správy, demokratického charakteru inštitúcií a situácie v oblasti ľudských práv v Latinskej Amerike;
 - zavedenie programov Únie v oblasti odbornej prípravy, vzdelávania, vedeckej a technickej spolupráce, kultúry, zdravotnej starostlivosti a migrácie do latinskoamerických krajín;
 - podpora programov na inštitucionálne a daňové reformy;
 - vytvorenie Fondu solidárnosti medzi dvoma regiónmi;
 - zvýšenie rozpočtových zdrojov tak, aby postačovali na uvedené rozsiahle ciele;
22. žiada partnerov, aby prijali spoľahlivé a účinné politiky v oblasti demokratického riadenia, sociálnych vecí, verejných financií a daňovníctva s cieľom zvýšiť sociálnu súdržnosť a znížiť chudobu, nerovnosti a vytlačanie jedincov na okraj spoločnosti;
23. domnieva sa, že vzdelávanie a investovanie do ľudských zdrojov je základom sociálnej súdržnosti, hospodárskeho a sociálneho rozvoja a sociálnej mobility; opätovne potvrdzuje svoju bezvýhradnú podporu vytvoreniu spoločného priestoru pre vysokoškolské vzdelávanie medzi EÚ a LAK; zdôrazňuje, že tak v Latinskej Amerike, ako aj v Európe, musí štát zaručiť prístup ku vzdelaniu, ako aj k inému verejnému majetku (zdraviu, vode, bezpečnosti);

24. považuje za nevyhnutné poskytnúť nový impulz politike rozvojovej spolupráce Únie v prospech Latinskej Ameriky, ku ktorej sa musí pristupovať cielene, pričom ústrednú pozíciu bude mať aj naďalej boj proti chudobe a sociálnym nerovnostiam, a ktorá zohľadňuje rôznu hospodársku a sociálnu situáciu, ako aj úroveň rozvoja latinskoamerických krajín;
25. preto sa domnieva sa, že je nevyhnutné vzdať sa prístupu zameraného len na rozvojovú spoluprácu s Latinskou Amerikou a uprednostniť skôr spoluprácu v oblasti technológie, vysokoškolského vzdelávania a inovácie a vo využívaní zdrojov vytvorených v tejto oblasti siedmym rámcovým programom;

Zavedenie nových foriem spolupráce v oblasti migrácie

26. navrhuje, aby sa počas samitu nadviazal systematický dialóg medzi oboma regiónmi o migrácii, ktorá zaručuje ochranu ľudských práv migrujúcich pracujúcich, bez ohľadu na ich situáciu, a ktorá posilňuje a prehľbuje spoluprácu v rámci voľného pohybu osôb s latinskoamerickými krajinami, z ktorých pochádzajú alebo cez ktoré prechádzajú, a to na základe všeobecného a recipročného kritéria rovnakým spôsobom, aký už existuje v afrických krajinách, v oblasti Stredozemného mora a v susedných krajinách na východe a juhovýchode Európskej únie;
27. žiada, aby sa v tomto dialógu uprednostňovali otázky týkajúce sa nelegálneho prisťahovalectva a možností legálneho prisťahovalectva, najmä s krajinami pôvodu nelegálnych prisťahovalcov alebo krajinami, cez ktoré nelegálni prisťahovalci prechádzajú;
28. navrhuje, aby sa do roku 2012 preskúmali všeobecné ustanovenia a predpisy zamerané na uľahčenie voľného obehu tovaru, služieb a kapitálu, ale tiež voľného pohybu osôb, čím by sa postupne vytvorilo čo najširšie všeobecne prospešné partnerstvo a sa zaviedol všeobecný postup v oblasti migrácie stanovený v rámci OSN;
29. opätovne potvrdzuje, že je potrebné znížiť nadmerné náklady, ktoré v súčasnosti zaťažujú prevodné príkazy migrantov, a prostredníctvom programom ochraňujúcich všetky práva a ľudskú dôstojnosť migrantov podporiť návrat tých, ktorí si to želajú;
30. žiada Komisiu, aby predložila oznámenie s cieľom rozšíriť na krajiny Latinskej Ameriky a Karibiku priority, nástroje a opatrenia, ktoré stanovuje globálny prístup k otázke migrácií, o ktorom rozhodla Európska rada v decembri 2005 a ktorý doplnila v decembri 2006;

K programu rokovania v Lime týkajúcim sa trvalo udržateľného rozvoja a osobitne životného prostredia, zmeny klímy a energie

31. odporúča, aby sa v spoločnom politickom programe Európskej únie a krajín Latinskej Ameriky uprednostnila spolupráca zameraná na riešenie zmeny klímy, ako aj na politiky, ktorých cieľom je predchádzať globálnemu otepľovaniu; pripomína, že najchudobnejší obyvatelia, a najmä pôvodní obyvatelia, sú prvými obeťami zmeny klímy a narušeného životného prostredia;

32. v tomto smere pripomína značnú dôležitosť spojenectva medzi Európskou úniou a Latinskou Amerikou vzhľadom na význam, ktorý má pre obe strany podpora trvalo udržateľného rozvoja a rovnováhy životného prostredia, a preto odporúča, aby sa na medzinárodnej úrovni vzájomne podporili príslušné iniciatívy v oblasti životného prostredia;
33. vyzýva latinskoamerických partnerov, aby v prípade odlišných názorov na podrobnosti opatrení zameraných na boj proti zmene klímy (napríklad v súvislosti s leteckou dopravou) zaujali konštruktívny prístup a úplne neblokovali začaté iniciatívy;
34. odporúča európskym a latinskoamerickým partnerom, aby spoločne rokovali o pristúpení tých veľkých producentov plynu ku Kjótskemu protokolu, ktorí ho zatiaľ stále nepodpísali, aby posilnili a zosúladiли postoje počas rokovaní o medzinárodných nástrojoch v oblasti globálneho otepľovania a aby v značnej miere podporovali zavedenie obchodovania s emisiami medzi dvoma regiónmi;
35. považuje za nevyhnutné spojiť hospodársky rozvoj s trvalo udržateľným rozvojom; v tomto rámci podporuje najviac znevýhodnené krajiny v ich dvojnásobnom úsilí o zníženie znečisťujúcich emisií a zvýšenie pokroku a sociálneho blahobytu;
36. podporuje vytvorenie spoločných mechanizmov a spolupráce s medzinárodnými organizáciami Latinskej a Ameriky a Karibiku, napríklad s Organizáciou zmluvy o amazonskej spolupráci, s cieľom rozhodnúť o ochrane, trvalo udržateľnom rozvoji a financovaní veľkých prírodných rezervácií planéty, ktoré sa nachádzajú v Latinskej Amerike, ako je povodie Amazonky;
37. žiada Komisiu, aby podporovala zavedenie environmentálnych politík v krajinách Latinskej Ameriky; domnieva sa, že v tejto otázke je vhodné posilniť spoluprácu a zvýšiť úroveň osvedčených postupov, čo by sa malo odraziť aj v pôžičkách poskytnutých EÚ, ako aj v politike rozvojovej pomoci;
38. vyzýva, aby sa na základe dohody z Bali na samite v Lime vypracovali spoločné iniciatívy v takých oblastiach ako zmena klímy, dezertifikácia, energia, najmä pokiaľ ide o obnoviteľné energie a biopalivá, voda, biodiverzita, lesné hospodárstvo a hospodárenie s chemickými látkami;

K posilneniu inštitucionálnych mechanizmov podpory a predvídania

39. takisto odporúča
 - a) založiť euro-latinskoamerickú nadáciu verejno-súkromného charakteru na podporu dialógu medzi partnermi podľa vzoru tých, ktoré už existujú pre iné geografické oblasti, najmä v Ázii a v oblasti Stredozemného mora; žiada Komisiu, aby vypracovala konkrétny návrh v tejto oblasti;

- b) vytvoriť dvojstranné regionálne centrum pre predchádzanie konfliktom, ktorého úlohou by bolo vopred vypátrať príčiny prípadných násilných a ozbrojených konfliktov a predchádzať vypuknutiu konfliktov alebo ich prípadnému vyostreniu;
 - c) podľa svojho predchádzajúceho návrhu vytvoriť stredisko pre monitorovanie migrácie, ktorého úlohou by bolo neustále a podrobné monitorovanie všetkých otázok spojených s migračnými tokmi v euro-latinskoamerickom regióne;
40. považuje za nevyhnutné posilniť parlamentný charakter strategického partnerstva a zodpovedajúcim spôsobom začleniť nedávno vytvorený parlament združenia Mercosur do euro-latinskoamerického zhromaždenia;
41. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie predsedníctvu 5. samitu Európskej únie a krajín Latinskej Ameriky a Karibiku, Rade Európskej únie a Európskej komisii, ako aj parlamentom členských štátov Európskej únie a krajín Latinskej Ameriky a Karibiku, Latinskoamerickému parlamentu, Stredoamerickému parlamentu, Andskému parlamentu a Parlamentu združenia Mercosur.